

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
 Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
 Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

40M

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie mk 1200, z odnośzeniem do domu mk 1300, zamiejscowa mk 1300, zagranicą mk 1.600.

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Nr. 216. — Rok V. Kraków, czwartek 10 sierpnia 1922 r. Red. naczelny KRZYWY ANTONI

Schronisko na Hali Gąsienicowej w Tatrach.

Rycina powyższa przedstawia Schronisko na Hali Gąsienicowej w Tatrach, które obecnie buduje Tow. Tatrzańskie przy pomocy wojska. Projektodawcą jest inżynier Schiele. Schronisko buduje się li tylko z ogromnych głazów granitowych, dochodzących wagi 4 tysiące kilogramów, wydobywanych pod Kościelcem i sprowadzanych kolejką na Hala Gąsienicowa. Pracami kieruje inżynier, kapitan Schweizer, Krakowianin, oraz budowniczy p. Bednarski z Zakopanego. — Po lewej stronie ryciny znajduje się obraz budynku od strony wejścia do Hali Gąsienicowej. Jest to gmach dwupiętrowy, cały z głazów granitowych, najobszerniejszy ze schronisk tatrzańskich z pomieszczeniem na 100 łózek, z restauracją, wielką salą koncertowo-zabawową. Z drugiej strony ryciny widzimy ten sam gmach od strony Czarnego Stawu. Ponieważ Hala Gąsienicowa stanowi punkt wyjścia wszystkich wycieczek w Tatry, przeto wybudowanie schroniska w tym miejscu trzeba uważać za bardzo szczęśliwy pomysł, który w naszym ruchu sportowo-turystycznym odegra ogromną rolę. Stąd prowadzi droga na Kościelat, Zawrat, Granaty, Orla Perć, Świnicę do Stawów Gąsienicowych, na Liliowe. Czytelników odsyłamy do dzisiejszego felietonu p. L. Skoczylasa p. t. „Noc na Hali Gąsienicowej“.

Rząd sprzedaje puszcę Białowieską Niemcom.

Odrzuca umowę z kapitalistami angielskimi.

Warszawa. (Tel. wł.). „Gazeta Warszawska“ pisze: Puszcza białowieska jest najpoważniejszym i najbogatszym obiektem drzewnym w Europie. Nie zawarta terytoryalnie linią Curzona, przypadła nam na mocy traktatu ryskiego i miała się stać przedmiotem eksploatacji przez kapitalistów zagranicznych, co było jednym ze środków do poprawienia naszego stanu finansowego i osiągnięcia równowagi w położeniu gospodarczym. Suma dzierżawna, ofiarowana przez finansistów w walucie zagranicznej, stałaby się niewątpliwie jedną z najważniejszych podstaw nowego polskiego pieniądza.

Minister skarbu Michalski otrzymał upoważnienie sejmowe do przeprowadzenia umowy między rządem polskim a finansistami na eksploatację Puszczy białowieskiej.

Podczas pertraktacji, o których pan Michalski informował komitet ekonomiczny Rady ministrów, zaznaczyła się oferta firmy, za którą stali kapitaliści niemieccy, szkodliwa dla interesów polskich. W tym wypadku byłaby tem więcej szkodliwa, że, szłaby po linii państwowej Bzeczy niemieckiej na naszych północnych i wschodnich kresach.

Minister Michalski zgodnie z ministrem Skirmuntem uznał, że najbardziej pożądana byłaby do otrzymania dzierżawa kapitalistów angielskich, tak ze względu na solidność wykonania umowy, jak i ze względów politycznych. Mianowicie chodziło tu o rzetelną nie dewastującą eksploatację puszczy i zaangażowanie finansistów angielskich, którzy wywierają duży wpływ na politykę angielską na terenach polskich, nieobjętych linią Curzona i nie uznanych jeszcze przez Anglię.

Pertraktacje ze strony Anglii poprowadzone przez gen. Mac Dugala i pana Gaudera, dobiegały do końca i umowa projektowana przedstawiała się dla nas korzystniejszej, gdy... na komitecie ekonomicznym Rady ministrów w czerwcu — kiedy gabinet pana Ponikowskiego był już w dymisji, ówczesny, i dzisiejszy minister rolnictwa, pan Raczyński, zaprotestował przeciw niej, domagając się postawienia finansistom owym tak wysokich cen za dzierżawę puszczy, że pertraktacje zostały zerwane. Może właśnie o to tylko chodziło, bo pan Michalski wobec takiej postawy ministra rolnictwa nie chciał się więcej tą sprawą zajmować, a zato wysunęło projekt podziału puszczy na trzy lub cztery osobne części, które mają iść na licytację więcej dajacemu.

Gorącym tego propagatorem został obecny min. skarbu Jastrzębski i licytacja po przyjęciu projektu przez Radę ministrów została ogłoszona.

W ten sposób nie wyzyskało się z eksploatacji puszczy białowieskiej momentów finansowych i politycznych, natomiast pomoże się tą drogą kapitałom niemieckim i żydowskim do wtargnięcia w nasz skarb drzewny w celu dewastacji i pracy wewnątrz Polski, na jej szkodę.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE

SPÓŁKA AKCYJNA W ZGIERZU.

Fabryki produkują:

BARWNIKI ANILINOWE na bawełnę, wełnę, półwełnę, jedwab naturalny i sztuczny, len, konopie, skórę, papier, słomę, pióra, tłuszcz, mydło, pasty, lakiery i t. d.

„NEOSALUTAN“ (arseneobenzol) do zastrzyków, stosowany przez wybitniejszych lekarzy klinicyistów w tyfusie powrotnym, przymiocie, gnilnem zapaleniu płuc, malarii, ospie i t. p.

PRODUKTY PRZEJŚCIOWE

(4526) („półprodukty“ organiczne)

KWASY TECHNICZNE:

siarkowy 66° Bé, oleum 25% i 65%, azotowy różnych koncentracji, solny 20—22° Bé, octowy 30% i 60% sulfanilowy, salicylowy.

SOLE: siarczan, miedziowy (Korona, Prima, Rolniczy), dwusiarczan sodowy (busulfat), dwusiarczyn sodowy (busulfid), tiosiarczan sodowy (antychlor), sól glauberską, chlorek cynawy i cynowy, octan sodowy.

Skrócony adres „BORUTA“ ZGIERZ.

Rząd Nowaka gwałci uchwałę Sejmu Chce odroczyć wybory! Popierają go Witos socjaliści i NPR.

Warszawa. (Tel. wł.). Dotychczasowe pogłoski o zamiarze stronnictw lewicowych do niedopuszczenia do wyborów na jesień sprawdzają się. Wczoraj w kołach urzędowych komunikowano, że pan prezydent Nowak w ciągu najbliższych dni oficjalnie wystąpi do pana marszałka Sejmu z wnioskiem o zwołanie posiedzenia sejmowego przed dniem 18 bm.

Na posiedzeniu tem rząd zgłosi wniosek o odroczenie terminu wyborów do Sejmu i Senatu. Motywy tego wniosku przedstawił ma min. spraw zagranicznych p. Narutowicz. Powoła się on rzekomo na kwestię Galiicyi Wschodniej.

Jak się dowiaduje nasz korespondent ostatecznie wizyty u p. Nowaka pp. Witos, Bartłickiego i Chądzyńskiego miały za przedmiot odroczenie wyborów, albowiem stronnictwa

lewicowe nie czują się obecnie na siłach do przeprowadzenia zwycięskiej kampanii wyborczej.

Spisek wojewodów przeciw wyborom.

Warszawa. (Tel. wł.). Dziś rozpoczęły się w Warszawie obrady wojewodów Rzeczypospolitej, których zjazd zwołał minister spraw wewnętrznych.

Przedmiotem obrad jest usłanie w wspólnej linii postępowania co do wyborów do ciał ustawodawczych. Jednocześnie rozważa się kwestyę, czy da się technicznie przeprowadzić do 5 listopada akcyę wyborczą.

Jak p. min. Narutowicz nie mógł podzielić własnego zdania...

Historya prawdziwa, choć wiele kompromitułaca.

Warszawa. (Tel. wł.). Dzisiejszy „Kurier Informacyjny” podaje niesłychaną wprost anegdotyczną historyę ze stosunków naszych w ministerstwie spraw zagranicznych, charakteryzującą przytem p. ministra Narutowicza.

A mianowicie: z górą przed dwoma miesiącami ówczesny minister pan Skirmunt polecił kancelaryi przesłać odpowiedź na pismo min. robót publicznych pana Narutowicza.

Końcowy ustęp odpowiedzi, podyktowanej przez p. Skirmunta, brzmiał: „z uwagi na powyższe przytoczone motywy

NIE MOGĘ PODZIELIĆ ZDANIA PANA MINISTRA NARUTOWICZA

i uważam, że uchylenie sprawy w tej chwili nie jest aktualne.”

Znany ze swej sprawności aparat ministerjalny na ulicy Wierzbowej nie spieszył się z wysłaniem pisma, tak, iż nie zostało ono wysłane. Dopiero niedawno i wśród szeregu innych papierów podane zostało do podpisu ministrowi.

Ministrem spraw zagranicznych jest już pan Narutowicz, który podpisuje wszystkie przedkładane mu przez referentów pisma, nie uczynił też wyjątku i dla pisma, które polecił swego czasu wysłać pan Skirmunt do pana Narutowicza.

Podpisał więc pismo do siebie, w którym nie podzielał swego zdania.

Dopiero po podpisaniu jeden z urzędników spostrzegł, co się stało i kazał list wycofać.

Pozytywne żądania Francyi.

L. George pyta, czy oznaczają one ultimatum

Paryż (PAT). Wolff. Jak pda je „Echo de Paris”, gdy na konferencji Poincare oświadczył, że Francya zastrzega sobie swobodę działania, jeżeli jej żądania nie będą uwzględnione, Lloyd George zwrócił się do Poincarego z zapytaniem, czy jego powiedzenie oznacza ultimatum. Chamberlain oświadczył, że kwestya ta usuwa się z pod dyskusyi i że on sam, słuchając mowy Poincarego, nie odniósł wrażenia, jakoby Poincare stawiał formalne ultimatum. Wreszcie zwrócił się do Poincarego z prośbą, aby ten dokładnie wyraził swój pogląd. Poincare wyraził na to zgodę.

Jak donosi „Matin” Poincare na wczorajszym posiedzeniu zażądał, jako produktywnych dowodów zastawu z cał. utrzymania granicy celnej na wschodzie obsadzonych terytoryów, z włączeniem do tego okręgu węglowo-przemysłowego zagłębia Ruhry, wreszcie żądał uregulowania sprawy kopalń państwowych oraz sprawy udziału aliantów w niemieckich przedsiębiorstwach. Chcemy — powiedział Poincare — pertraktować w tych sprawach, ale nie opuścimy tej konferencyi bez uznania zasady produktywnych zastawów.

Ruch kolejowy między Polską a Niemcami.

Warszawa (tel. wł.). W związku z pertraktacyami polsko-niemieckimi o układ polityczno-handlowy, odbywają się w Warszawie konferencje międzyministryalne, w których dyskutuje się kwestyę, stanowiącą materiały do tych pertraktacyi.

Między innymi omawianą jest sprawa ruchu kolejowego sąsiedzkiego między Polską a Niemcami. Dotychczas ruch ten odbywał się prawie wyłącznie przez punkt graniczny Zbaszyn. Komunikacja przez inne punkty połączoną jest z wielkimi niewygodami. Ministerjum kolei stara się, aby pertraktacje z Niemcami objęły sprawę uregulowania tego ruchu, który ma polegać głównie na powiększeniu ilości punktów granicznych, na technicznej rozbudowie pun-

któw węzłowych i t. d.

Oprócz tego ministerjum kolei przygotowuje materiały do umowy z Niemcami o techniczne przeprowadzenie postanowień konwencyi berneńskiej, co do ekspedycyi towarów.

Obejmują one między innymi sposób obrachunku między Polską a Niemcami co do przypadającej na każde państwo części kosztów transportu, sprawy taryf przewozowych, kwestyę, połączone z zastosowaniem różnych walut i tem podobne.

MARKI POCZTOWE
zuzute kuzufe: 4514
SALOMON GROSS, Czrzanów.

Wysiedlanie Polaków z niem. G. Śląska,

Warszawa. (AW). Dnia 7 bm. prezydent Nowak przyjął posła Chądzyńskiego. Na posiedzeniu tem poruszono sprawę masowego wysiedlania Polaków z niemieckiej części G. Śląska. Do chwili obecnej wysiedlono około 21.000 Polaków, z których 15.000 znalazło już zatrudnienie, natomiast 6000 pozostaje bez pracy. Oprócz tego omawiano sprawę aprowizacyi G. Śląska. W kwestyi tej poseł Chądzyński odbędzie naradę z ministrem skarbu.

Jawne przyznanie się do szpiega.

Warszawa (tel. wł.). Członek poselstwa sowieckiego, Filimonow, został wczoraj zwolniony z aresztu, ponieważ władze sowieckie stwierdziły, że jest dyplomatą i członkiem ambasady, skutkiem czego korzystać może ze wszystkich praw, przysługujących przedstawicielom państw obcych.

Zjazd posłów w Warszawie.

Warszawa. (AW). W dniach najbliższych zjeżdżają do Warszawy: poseł polski przy Kwirynale Zaleski, poseł przy Watykanie Trzcicki, poseł we Wiedniu Lasocki, poseł w Hadze Sobański, poseł w Londynie Wróblewski, poseł w Moskwie Stefański, poseł w Helsingforsie Sokolnicki oraz poseł w Pradze Piltz. Przyjazdy te wywołane są koniecznością osobistego porozumienia się ministra Narutowicza z naszymi przedstawicielami przy obcych rządach. Według „Kuryera Porannego” zachodzi możliwość zmian na naszych placówkach zagranicznych.

Przyrzec łatwo, wykonać trudniej...

Warszawa. (AW). Minister sprawiedliwości p. Makowski wydał okólnik do prezesów i prokuratorów sadu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych i okręgowych, w którym zaznacza, że za najważniejsze swoje zadanie uważać będzie zapewnienie sędziom i wszystkim kim urzędnikom wymiaru sprawiedliwości wystarczających środków utrzymania. Drugim zadaniem ministra jest dążenie do unifikacyi wymiaru sprawiedliwości, poatem dążyć będzie do ścisłego wykonania ustaw i szerzenia powagi prawa i interesów państwa.

Wabili ich, lecz bezskutecznie.

Lwów. (Tel. wł.). Władze sowieckie wydały zarządzenie o stosowaniu wielkich ulg dla włościan, którzy wrócą do ziemi nadwołżańskiej i innych gubernij, nawiedzonych głodem.

W ten sposób chcieli sobie bolszewicy zapewnić robotników na okres zbiorów i uprawy roli.

Jednakże te obietnice wszystkie minęły bez echa. nikt bowiem z włościan nie okazał ochoty powrotu do stron, nawiedzonych głodem, po to, by widzieć, jak owoce ich pracy zagarnięte zostaną przez chytrych bolszewików.

Sytuacja we Włoszech poprawiła się.

Rzym. (PAT). Sytuacja poprawiła się. Stan oblężenia był wprowadzony w Genul, Medyolanie, Parmie, Liworno i Brescyi. W okręgu Liworno rozwiązał się szereg organizacyi socjalistycznych z obawy przed fałscistami.

Partya „hołoty”.

W Holandyi utworzyło się w ub. r. oryginalne stronnictwo. Nazywa się „stronnictwem hołoty” i działa wśród grajków i śpiewaków ulicznych, żebraków, kolporterów dzienników, pucobutów itp. W r. 1921 stronnictwo to przeprowadziło dwóch swoich kandydatów do amsterdamskiej rady miejskiej, zdobywając 14.246 głosów. Jeden z tych radnych jest grajkiem ulicznym i nie ma stałego mieszkania, tak, że zaproszenia na posiedzenia rady doręcza mu się na ulicy.

Odbyte niedawno wybory do parlamentu przyniosły temu stronnictwu 4.399 głosów, ale nie przyniosły mandatu. W odezwie wyborczej „partya hołoty” zwraca się zarówno przeciwko stronnictwom, jak i komunistom, a kandydatów swoich poleca, aby wyrazili pogardę parlamentaryzmowi i aby władze... pękły ze złości.

Walka wyborcza i drożyzna na G. Śląsku

(Od naszego korespondenta).

Wybory do pierwszego Sejmu śląskiego, jak wiadomo, odbędą się 24 września. Już też wszędzie odbywają się przygotowania do nich. We wszystkich miastach i gminach wiejskich w najbliższych dniach wyłożone będą listy wyborcze. Prasa niemiecka podniosła nieczem nie uzasadniony, szlachetny alarm, pisząc, że Polacy podzielili okręgi wyborcze, których jest trzy, w taki sposób, że niemiecka mniejszość nie ma żadnych widoków uzyskania tytułu mandatów ileby na Niemców przypaść powinno, bo rzekomo czysto niemieckie miasta takie jak Katowice, Królewska Huta i Bielsko połączone z czyśto polskimi gminami wiejskimi, aby w ten sposób żywił niemiecki znalazł się wszędzie w mniejszości.

W miejscowej prasie polskiej ujawnia się już także

POCZĄTEK WALK WYBORCZYCH,

które zapowiadają się niezwykle ostro. Zetrą się w tej walce politycznej przede wszystkim dwie narodowości, polska z niemiecką.

Podczas, gdy obóz niemiecki występować będzie jednolicie, obóz polski dzielić się będzie na główne obozy polityczne: narodowy, Narodową Partię Robotniczą i socjalistów. Kryje to w sobie wiele niebezpieczeństw, bo Niemcy, występując jednolicie, w licznych przypadkach mogą na listę swoją zebrać więcej głosów, niż którakolwiek z owych trzech lub czterech partii polskich. W obozie narodowym niedawno nastąpiło połączenie się dwóch, partii: Chr. Zjedn. Lud. z Nar. Str. Pracy.

Panujące dotąd na G. Śląsku stosunki polityczne i gospodarcze niewątpliwie w wysokim stopniu wpłyną także na walkę wyborczą i wynik wyborów, a skorzystają z tego położenia przede wszystkim Niemcy i żywiły radykalno-lewicowe po stronie polskiej. Stosunki gospodarcze w polskiej części G. Śląska w ostatnim czasie bowiem znacznie się pogorszyły. Zamiast oczekiwanej po przyłączeniu Śląska do Polski znacznej niżki cen za artykuły pierwszej potrzeby, nastąpiła

NIEBYWAŁA DOTĄD DROŻYZNA.

Przyznać trzeba, że władze polskie uczyniły wszystko, aby usunąć przyczyny szerszego się coraz większego niezadowolenia, ale wszystkie ich zarządzenia dotąd niestety nie dały oczekiwanego wyniku.

Tak na przykład ustanowiono centralę handlową na bydło w Mysłowicach i co tydzień władze wojewódzkie ustalają ceny maksymalne na żywy towar, mięso i wyroby mięsne. Ceny są umiarkowane i wszystko byłoby w porządku, gdyby do cen tych stosowali

się — rzeźnicy. Ci jednakże poprostu ignorują przepisy województwa i mięsa po tych cenach nie sprzedają, twierdząc, że sami płacić muszą więcej. Nastąpił też z tego powodu w ostatnich czasach niesłychany brak mięsa, zwłaszcza tłuszczy, z tej samej też przyczyny, masło na przykład, które do niedawna kosztowało 80—90 mk. za funt, obecnie kosztuje już 150 marek. Na jednym z ostatnich targów w Katowicach zjawili się rzeźnicy, jak zwykle, ale — bez towaru, aby w ten sposób zaprotestować przeciw cenom maksymalnym, ustalonym przez władzę wojewódzką, a w ubiegłą sobotę wprowadzili wystawili nieco mięsa i słoniny na sprzedaż, ale ponad te ceny. Wzburzony tłum rzucił się na jatki, rzeźników pobito, tak, że musieli ratować się ucieczką, a towar rozebrano w jednej chwili.

Drożęje nie tylko mięso, ale i inne środki żywności, taksamo ubrania, towary, wyroby żelazne i meble, po części z powodu wysokich cel, nałożonych na te towary, dotąd sprowadzane z Niemiec. Litr naprzykład spirytusu do palenia, który w niemieckiej części Śląska kosztuje 18 marek, w polskiej części Śląska kosztuje 50 marek. Węgiel kosztuje około 1700 marek za tonę.

W tym samym stosunku oczywiście także robotnicy i pracownicy żądają poprawy zarobków, aby przetrzymać drożyznę.

Z powodu tak różnych różnic cen w niemieckiej i polskiej części Śląska na nowej granicy zakwitnął nowy przemysł —

PRZEMYSŁOWNICTWO..

Z Niemiec szmuglują przemysłowcy głównie drobne fabrykaty, medykamenty i niektóre artykuły spożywcze, z Polski zaś przemycają się do Niemiec głównie srebro i złoto. Władze polskie skonfiskowały dotąd coś z 10 centarów srebra, które zamierzano wywieźć do Niemiec.

Z powyższego widać, że stosunki gospodarcze, jakie się w województwie śląskim wytworzyły, nie są najlepszymi i dają dużo powodów do obaw na przyszłość.

Aleksy Pająk.

Wybory do sejmiku śląskiego.

W Nrze 59 „Dziennika Ustaw” z dnia 2 b. m. ogłoszone zostało rozporządzenie Rady ministrów w dniu 25 lipca r. b. w przedmiocie ordynacji wyborczej do sejmiku śląskiego. W tym samym numerze „Dziennika Ustaw” zamieszczony został również dekret Naczelnika Państwa, wyznaczający wybory do sejmiku śląskiego na dzień 24 września r. b.

— 000 —

przyszłość; wszystkie pieniądze obraca na loteryę, na której wprowadzić zaraz z początku wygrał terno, potem jednak już nic więcej. Znał osobiście Cagliostro i hrabiego Saint-Germain, twierdzi, że jest ich krewnym i że tak samo, jak oni, zna tajemne środki cudownego przedłużania życia. Zapytany o swój istotny wiek, powie panu, iż ma 65 lat, że jednak żył już przedtem od panowania Henryka II do Ludwika XIV, potem, umarłszy dla oczu śmiertelnych, mocą swej tajemnicy, przeżył trzy okresy po pięćdziesiąt lat, teraz zaś zaczął czwarty, to znaczy nie ma więcej jak 25 lat. Poprzednie 250 lat liczy sobie tylko jako wspomnienie. W ten sposób, (o czym jest przekonany i co twierdzi głośno) będzie żył aż do dnia sądu ostatecznego. W wieku XV spalono by go i popelniono by głupstwo, dzisiaj żałują go tylko i to także jest głupstwo. Alliette jest-to najszcześliwszy człowiek w świecie; mówi tylko o grze i kabale, o czarnoksięstwie, egipskiej wiedzy Thota i tajemnicach magii. O wszystkich tych rzeczach wydaje małe książeczki, których nikt nie czyta, które jednak znajdują nakładce w osobie pewnego również naranego księgarza; ukazują się one albo pod pseudonimem, albo pod anagramem Etteilla. Jego kapelusze pełen jest zawsze tych broszurek. Widzi pan tam? Trzyma go zawsze pod paclą, bojąc się, by mu nie zabrano jego cennych książek. Przypatrz się pan temu człowiekowi, jego twarzy, jego ubraniu, a spostrzeżesz, jak natura ciągle jest harmonijna i jak dokładnie ten kapeluszek nadaje się do tej głowy. Ubranie i palto leżą jak ulane, jak powiadacie wy romantycy!

Pan Narutowicz jedzie...

Minister spraw zagranicznych, p. Narutowicz, ma niebawem wyjechać za granicę. Wyjazd ten nastąpi jednak dopiero po odbyciu narad z kilku posłami, którzy w dniach najbliższych mają przybyć do Warszawy.

Encyklika przeciw mieszaniu religii z polityką.

Według informacji dzienników, niebawem ogłoszona będzie encyklika papieska. Ma ona określić wyraźnie granice działalności towarzystw katolickich, mając na oku niedopuszczenie do mieszania religii z polityką.

Poza tem encyklika będzie zawierała apel do całego świata, wzywający do pracy nad przywróceniem pokoju w stanie umysłów wszystkich narodów i wszystkich rządów.

Umizgi syjonistyczno-angielskie.

Warszawska prasa żargonowa donosi, że pod adresem sekretaryatu organizacji syjonistycznej w Polce na imię Grinbaum i Klumela nadeszło następujące pismo od ministra angielskiego Balfoura: „Londyn, 26 lipca 1922. Szanowni panowie! Proszę zakomunikować syjonistom w Polsce gorące moje podziękowanie za ich uprzejme pismo”.

Prasa żydowska nie informuje, czy w danym wypadku zachowano rozporządzenie min. spraw zagranicznych, aby bez jego wiedzy nie posyłać aktów do ciał dyplomatycznych.

Zmiana taryfy na przewóz towarów zwłok i zwierząt.

Minister kolei żelaznych wydał na podstawie dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku o tymczasowym przekazaniu ministrowi, komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie pasażerów, bagażu i towarów, oraz ustaleniu taryf przewozowych na kolejach polskich, rozporządzenie w sprawie nowego brzmienia części IV i VI taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem 1 sierpnia r. b.

Jak Czesi chcą zgnieść strajk górników

W całym zagłębiu ostrawsko-karwińskim zanosi się w najbliższym miesiącu na strajk generalny górników na tle ekonomicznym. — Rząd, nie ufając swemu wojsku, posprowadzał setki najemników rumuńskich, oraz część tak zwanej brygady ukraińskiej, którą rozlokował w okolicy i której w razie potrzeby wyda broń, licząc na to, że Ukraińcy chętnie będą walczyć przeciwko górnikowi i rolnikowi polskiemu.

Tak było istotnie. Przyjrzałem się panu Alliette. Nosił on surdut z grubego sukna, zakurzony, wytarty i wypłowiały; kapelusze, którego rondo świeciło się niby lakierowana skóra, sterczał jak wieża; miał na sobie spodnie z czarnej wełny, czarne lub raczej wyrudziałe pończochy i zaokrąglone trzewiki, jak w epoce królów, z których to czasów zapewne pochodzili.

Co się tyczy wzrostu, to był to sobie mały, przysadkowaty człowieczek, dobrej tuszy, z postaci przypominający sfinksa. Bezębne, szerokie usta, długie, rzadkie, płowe włosy, otaczające głowę jak aureola, dopełniały konterfektu imię pana Alliette.

— Rozmawia z księdzem Moule, — rzekłem do mera — tym, co dziś rano towarzyszył panu przy naszej wyprawie, do której jeszcze powrócimy, nieprawdaż?

— I dlaczegoż mielibyśmy do niej powracać? — zapytał pan Ledru, patrząc na mnie z zaciekawionym.

— Wybacz pan. — dlatego, bo jak mi się zdaje, wierzysz sam w możliwość, iż ta głowa mówiła.

— Jesteś pan fizyognomistą; a więc tak, to prawda, wierze w to! tak, pomówimy jeszcze o tem, a jeśli pan żądny jest tego rodzaju historii, to znajdzie się tu dużo tematów do rozmowy. Lecz powróćmy do księdza Moule.

— Musi to być, — przerwałem — jegomość bardzo przyjemny w obejściu. Uderzyła mnie słodycz brzmienia jego głosu, gdy odpowiadał na pytania komisarza.

(Ciąg dalszy nastąpi).

— 000 —

AL. DUMAS (ojciec).

1001 OPOWIEŚCI O DUCHACH.

PRZEŁOŻYŁ SŁ. KULIŃSKI. 8

Mer poświęcił sporo czasu zaspokojeniu mej ciekawości; widząc zaś, że już przegladnałem wszystkie etykiety, rzekł:

— Dość długo zajmowaliśmy się umarłymi. Chodźmyż tedy do żywych.

Zaprowadził mnie do okna, z którego, jak wspominałem, rozciągał się wspaniały widok na ogród, co też wyraziłem, mówiąc:

— Ma pan prześliczny ogród!

— Ogród parałialny, ze swojemi aleami lipowymi, kolekcją róż i tulipanów, altankami z winnej latorośli, drzewami czereśni i brzoskwiń. Zobaczysz tam to wszystko; teraz jednak zajmijmy się nie ogrodem, lecz tymi, którzy po nim spacerują.

— Ach, powiedz mi pan naprzód, kim jest ów Alliette, przez anagram zwan Etteilla, który pytał, czy ma podać swój istotny wiek, czy też pozorny; zdaje mi się, że nie ma on więcej jak 65 lat, co i pan potwierdził.

— Całkiem słusznie, — rzekł pan Ledru, — od niego chciałem zacząć. Czyś pan czytał Hoffmanna?

— Tak, dlaczego?

— Bo to jest Hoffmanowski charakter. Przez całe życie próbował z kart i liczb przepowiadać

Wykrycie głównego sztabu band białoruskich

Policja grodzieńska wykryła **główny sztab band białoruskich**. Znajdował się on we wsi Poddobie, w powiecie lidzkim. **Aresztowano dwóch hersztów: Iwana Bernatowicza i Aleksandra Mackiewicza.**

W siedzibie sztabu znaleziono **60 funtów dynamitu, 30 łaski lontu**. W sąsiednich Szklarach Dużych aresztowano Wasyla Jakomanisa, u którego znaleziono **skrzynię naboju karabinowych.**

Komuniści uciekają z wojska bolszewickiego.

Trzeciego sierpnia otwarto w Moskwie konferencję przedstawicieli miejscowych grup partii komunistycznej w Rosyi. Jednym z głównych tematów obrad konferencji będą środki, jakie mają być przedsięwzięte w celu zapobieżenia masowemu odpływowi komunistów z armii czerwonej. Referat wygłoszony z tego powodu stwierdza, iż **wskutek niskiego wynagrodzenia w ciągu ostatnich czterech miesięcy przeszło 40 procent komunistów opuściło szeregi armii czerwonej.**

Proces komunistów-łapowników.

W początku września w Moskwie ma być sądzona sprawa większej grupy urzędników in-tendant armii czerwonej, oskarżonych o łapownictwo, wymuszania, fałszerstwa i inne przestępstwa służbowe. Z ogólnej liczby 115 oskarżonych **82 jest członkami partii komunistycznej.**

Lloyd George w świetle krytyki... własnego krawca.

„ELEGANCKIM MODNISIEM NIE BĘDZIE NIGDY!”

Powiedział ktoś, że wielcy ludzie właściwą charakterystykę nie zawdzięczają ucytonym historykom-biografom, lecz o wiele skromniejszym pionkom ze swego otoczenia: lokajom, golibrodzom i — krawcom. To też interesujące są wy-więtrzenia, jakie o Dawidzie Lloyd George zamieszcza w fachowej gazecie krawieckiej jego nadworny mistrz igły:

„Lloyd George, — pisze ów uczyony mąż, — jest z punktu widzenia sztuki krawieckiej poprostu **niemożliwy**. Zwykły przywdziewać jasny, spacerowy garnitur wówczas, gdy jakiś ważny występ dyplomatyczny wymaga uroczystej czerni fraka. Żeby choć to ubranie dobrze na nim leżało! Ale gdzie tam! **Pełno fałdów, nierówności, guziki poprzyszywane nierówno**, a gdy zaczęło wymachiwać rękami, rękawy zesuwały się mu aż na łokcie. Lloyd George może być

wielkim politykiem, ale **eleganckim modnisiem nie będzie nigdy!**”

Tak brzmi surowy sąd fachowca o człowieku, który potrafi kroić kurtę i uszyć buty po-żęznym narodom i państwu, a sam chodzi w źle skrojonej marynarce i prawdopodobnie — wykrzywionych butach. Ha, trudno! Nikt ze śmiertelnych nie jest zupełną doskonałością...

Ów krawiec-literat poddaje również druzgocącej krytyce innych potentatów angielskiej polityki: **Balfour zdradza swe cyniczne usposobienie w niesłychanie sfałdowanym ubraniu. Minister skarbu budzi politowanie zbyt krótkimi rękawami i spodniami pomiętymi, jak u bakałarza wiejskiego.**

— Czyż panowie ministrowie, — grzmi w końcu apostoł mody, — nie wiedzą o tem, że moda od roku 1921 zmieniła się gruntownie? Że modne w tym roku kolory są: granatowy, popielaty i brązowy? Że buty, skarpetki, chustka, krawatka i kapelusz muszą zgadzać się w barwie z ubraniem, przyczem chusteczka musi być nieco ciemniejsza, a kapelusz trochę jaśniejszy od garnituru. Nie wiedzą tego, a chciałoby rządzić państwem **kilkumilionowem! Skandal!**”

Komuniści w Tarnowie.

Tarnów zasypany odezwami komunistycznymi. — Co na to nasze władze?

(Korespondencją własną „Gońca Krakowskiego“).

Tarnów, 8 sierpnia.

Od pewnego czasu komuniści rozpoczęli „generalny atak“ na Tarnów, starając się przy pomocy odezw i agitacji zyskać tu podatny grunt dla swych wywrotowych zamiarów.

Obecnie zaszedł świeży wypadek rozrzu-cania odezw komunistycznych przez tajemniczą rękę.

Ubiegłej nocy **rozrzucono po plantach przy dworcu kolejowym i na dworcu kolejowym biblię komunistyczną**, wydaną przez K. P. R. P. (Sekcyę komun. międzynarodówki), zatytułowaną: **„Polityka fałszywej demokracji i socjal-obłudy wydaje plony! „Ku o-twartej dyktaturze reakcyi!”** Z której nie-

Miasto międzynarodowe w Belgii.

Dwaj znani belgijscy bojownicy zbratania się narodów, senator Lafontaine i prof. Otlet, zajęli się żywo propagandą myśli zabożenia koło Brukseli „miasta międzynarodowego“ (City international).

Budowa miasta tego ma być **ukończona i otwarta w roku 1930**, to jest w setną rocznicę niezawisłości Belgii. Mieścić się w niem będą **wszystkie te urzędnictwa, które służą do ogólnego rozwoju ludzkości.**

W szczególności mają tam być wzniesione gmachy dla następujących międzynarodowych instytucji: Izby handlowej, biura pracy, giełdy, biura wynalazków, teatrów i t. d. Miasto międzynarodowe ma być **ściśle neutralne i będzie posiadało własną autonomię.**

Za 25 milionów odstąpił żonę.

W Sopotach bawiła żona kupca żydowskiego, M. z ul. Zawalnej w Wilnie i zawarła znajomość z milionerem, który udał się do Wilna i zaproponował mężowi, aby za 25 milionów odstąpił żonę.

Ponieważ ta oświadczyła, że w żadnym razie już z mężem mieszkać nie będzie, **interes ubito.**

Taka sobie mała rodzinka.

Mieszkająca w Carlingsford, w Nowej południowej Walii, dziewięćdziesięcioletnia p. Anna Mobs, posiada 269 potomków żyjących, mianowicie 12 dzieci, 74 wnuków, 154 prawnuków i 29 praprawnuków. Jak przypuszczają dzienniki australijskie, jest to najliczniejsza rodzina w Australii.

LUDWIK SKOCZYŁAS.

Noc na Hali Gąsienicowej.

I.

Nareszcie po pięciu dniach acazczu słońce przedarło się przez chmury i zaczęło dogrzewać. W parę godzin potem było w całym Zakopanem tak sucho jakby od tygodnia kropla wody nie spadła. Skorzystałem też zaraz z tej pierwszej pogody tem więcej, że w Tatrach nigdy niewiadomo, co się stanie za pół godziny i wybrałem się na Halę Gąsienicową.

Droga przez Boczań dostępna do niedawna nawet dla wozów, straciła obecnie na uroku dzikości. Szczególniej nudno wyglądają te ołysiałe skutkiem świeżego wyrębu drzewa stoki gór, dawniej tak gęsto zalesione. A już całkiem traci się wrażenie obcości, gdy się zobaczy gromady wycieczkowców, których spotykasz codzień na każdej ulicy Krakowa.

Mimo to czujesz w sobie jakieś tchnienie nieokreślonej swobody schodzącej do ciebie ze szczytów. Nastrojowi temu poddają się przede-wszystkiem kobiety, które go też zaraz wyładowują w kierunku najmniej pożądanym. Ubiierają się w męski strój. Wiadomo wszystkim, jak kobiety na tym punkcie są zarozumiałe. Sądzą bowiem, że w męskim stroju jest im szczególnie do twarzy. Dlatego powiem wam tylko na ucho, że z bardzo małymi wyjątkami — wyglądają w tym stroju w górach — fatalnie.

U wejścia na Halę królowa spotykam pierwszego niezblazowanego górala, pasącego bydło. Cmi sobie paplerosa i do każdej gromadki turystów przybiega, pytając:

— A nie macie tam cekulady?

A jeśli zagadnięty odpowie, że niema, woła: „To dajcie czterdzieści marek“. Gość nie wie za co, ale myśląc, że to jest taki obyczaj, daje temu pierwszemu góralowi odczepnego. Historia taka powtarza się w drodze mniej więcej kilka razy.

Już mrok zapadał, gdy dochodziłem do Hali Gąsienicowej. Mgły gęste staczały się z turni z taką szybkością w dół, że myślałbyś, że im zależy na pogrążeniu wszystkiego w głębokim mroku. Sama Hala Gąsienicowa położona na stoku góry, zasłonięta od wichrów halnych ze wszystkich stron, wydaje się jakimś miękkim przytuliskiem wycieczkowca. Idę w stronę schroniska. Schronisko przepiękne. Ludzie leżą jak barany na zapchlonej słomie w ordynarnej budzie. W tem przypominam sobie, że mam pozwolenie przenocowania w kwatery wojskowej. — Jest to zaledwie parę kroków od schroniska, miły, schludny domek, w którym mieszka przełożenieństwo wojskowe, kierujące budową nowego schroniska i drogi. Zwracam się więc z mem pozwoleniem do dowódcy, kapitana Schweisera. — Jest to Krakowianin, ale całą duszą rozmiłowany w Tatrach. Właśnie była pora wieczery. Gdzieś z dołu usłyszałem dźwięk dzwonu.

— To nasz tam-tam — wzywają nas na wieczere — proszę w gościnie do nas — zawołał p. Schweiser.

Zaczelśmy schodzić w dół po wielkich głazach granitowych pomiędzy sterczące tam smereki. Teraz dopiero w odległości parunastu kroków spostrzegam szereg namiotów. Z tych cztery zamieszkałe są przez żołnierzy, jeden służy za kasyno oficerskie, a w jednym jest kantyna żołnierska. We wszystkich namiotach podłoga drewniana, zabezpieczająca od wilgoci, prycze i piece żelazne. Wszędzie wzorowy porządek, a na-

dewszystko czystość. Czystość! Jest to punkt kapitana Schweisera. W tym celu wybudował on specjalną łaźnię dla żołnierzy, osobną dla kapieci, osobną dla prania bielizny. Źródło ujęte pod Czarnym Stawem w rurociąg dostarcza obficie wody. Wogóle europejskie urządzenia. Brak chyba światła elektrycznego. Ale kpt. Schweiser zapewnia, że i to wnet będzie.

Siadamy do kolacyi. Menu skromne, ale zdrowe i smaczne. W miłej pogawędce szybko leci czas, gdy naraz wśród ciszy mgłą stepionej odzywa się jakiś chór, jakaś modlitwa głosów męskich, nieuczonych, ale szczerych.

— To moi żołnierze się modlą — mówi kpt. Schweiser.

Słyszę wyraźnie słowa: „Wszystkie nasze dzienne sprawy“... — Spiew ciągnie się jak ta mgła powoli i otula duszę przedziwnym pokojem zaświatów.

Pod wrażeniem tej pieśni milkniemy i w skupieniu idziemy do kwatery na spoczynek.

Noc zapowiada się zimna, więc dyżurny żołnierz rozpala ogień, a koło wesoło trzaskającego ognia gromadza się stali i przygodni mieszkańcy kwatery, a więc oprócz wymienionych ppor. Majewski i artysta-malarz p. Sidorowicz. Zaczynamy pogawędkę o wojnie, przygodach, możliwościach wojny. Późno już było, gdy się rozeszliśmy. Wokoła cisza głęboka przerywana gwizdem juhasów nawołujących się po nocy i nieustanny huk potoku, który od Czarnego Stawu leci po granitowych taflach w dół, ze stopnia na stopień, z głązu na głąz, zawsze z tą samą energią i siłą. Mgły ciężkie i dotykalne zeszyły z gór na Halę, siadły sobie na niej, a po chwili skropliwszy się w szumie gęstego deszczu zatopiły wszystko.

Wielka katastrofa kolejowa pod Sanokiem

26 cystern z naftą uległo zniszczeniu. — Zwrotniczy ciężko ranny. — Szkada przenosi 50 milionów Mkp.

(Korespondencja własna „Gonca Krakowskiego”)

Nowosielce Gniewosz, 7 sierpnia.

W nocy z 6 na 7 sierpnia wydarzył się na stacji Nowosielce-Gniewosz koło Sanoka fatalny wypadek kolejowy. Pociąg na dwie maszyny (z popychadłem) ciężarowy Nr 1396 zdążający z Borysławia, o obciążeniu 800 ton, wyjechał normalnie ze stacji Nowosielce-Gniewosz, gdy w tem na zwrotnicach wyjazdowych wyleciał ze szyn. Pociąg obciążony był wyłącznie cysternami, napełnionymi naftą i ropą, przeznaczoną do okolicznych destylarni. 26 cystern spiętrzyło się i uległo zniszczeniu, skutkiem czego ropa poczęła strumieniami wypływać, zalając okoliczne pola.

Zwrotniczy Franciszek Sobolak, pełniący służbę przy zwrotnicy wyjazdowej, został ciężko pokaleczony przez bufory, wywracającą się cysterny, która dzięki szczęśliwemu zbiegowi nie zmiądzzyła go swym olbrzymim, żelaznym cieleciem. Jedna z cystern pchnięta kolosalną siłą, stoczyła się z nasypaniu w ogród oficyna Szczęścikiewicza.

Przyczyna katastrofy dotąd urzędowo nie ustalona; domniemana zaś był zaniedbany tor, który pod naciskiem przejeżdżającego pociągu pękł w kilkunastu miejscach.

Z drugiej zaś strony okazuje się, że nielogiczna redukcja personelu kolejowego wszędzie fatalnie się odbija. Pociąg bowiem o obciążeniu 800 ton winien być rozłożony na dwa pociągi, a nie dla „zaoszczędzenia” partyi personalnej, puszczanym na dwie maszyny.

Na miejsce wypadku zjechała komisja kolejowa i pociągi pomocnicze. Wydobycie cystern i oczyszczenie toru potrwa do trzech dni, skutkiem czego ruch na linii Kraków—Stanisławów ulegnie wstrzymaniu. Narazie, dzięki energicznemu staraniom naczelnika stacji, p. A. Machnickiego, ruch osobowy odbywa się przez przesłanie na stacji Nowosielce-Gniewosz.

Szkoda poniesiona przenosi czterdzieści milionów marek.

Zastrzelenie bandyty pod N. Sączem.

Przed kilku dniami doniósł komisaryatowi Policji państwowej w Nowym Sączu Jan Sądziński z Miłkowej, że w nocy z 1 na 2 b. m. skradziono mu wola wartości 150.000 marek. Wystąpił na poszukiwania funkcjonariusz policji, spotkał na granicy gmin Wielopole—Wielogłowy mężczyznę o podejrzanym wyglądzie, który pomimo wazwania nie chciał się wylegitymować i zaczął grozić rewolwerem. W obronie życia swego strzelił policjant, mierząc w nogi nieznanego, lecz ten uchylił się i kula położyła go trupem na miejscu.

Identyczności zastrzelonego jeszcze nie ustalono, jest jednak wszelkie prawdopodobieństwo, że zabity nazywa się Onufry Gilzolek, znany bandyta. Obok miejsca zajścia znaleziono ukradzionego wola, przywiązanego do drzewa.

Chwila bieżąca.

Kraków, dnia 9. sierpnia 1922.

STAN POGODY. Prognoza na środę: Najpierw jeszcze pogodnie i ciepło, później pogorszenie się stanu pogody.

ZEBRANIE POLITYCZNE ZW. LUD. NAROD. Wczoraj o godz. 7.30 wieczorem odbyło się w sali Rady Powiatowej, przy tłumnym udziale krakowskiego obywatelstwa, zebranie polityczne Zw. Lud. Nar., pod przewodnictwem dra Kowelskiego. Po referacie dra Swirskiego i ożywionej dyskusji obfitującej w nadzwyczaj ciekawe momenty uchwalono szereg doniosłych rezolucji. — Obszerniejsze sprawozdanie podamy z powodu braku miejsca w numerze jutrzejszym.

NIEBEZPIECZEŃSTWO EPIDEMII. Najgroźniejszymi — jak wiadomo — rozsadanymi epidemią czerwonki i cholery są zielone owoce. — Wszystkie targi krakowskie, wszystkie stragany i sklepiki są zielonymi owocami wprost zalane. Policja i komisaryat targowy usiłuje wylapywać niesumienne przkupniów i pociągać do odpowiedzialności, ale czyni to tylko w śródmieściu. Tymczasem na wszystkich przedmieściach Krakowa handel zielonemi owocami odbywa się bez żadnych przeszkód. Należałoby aby władze krakowskie użyły — wobec niebezpieczeństwa epidemii — wszystkich środków, by niesumienne ów handel zgnieść. Równocześnie społeczeństwo krakowskie powinno bronić się przeciwko groźnemu niebezpieczeństwu, wstrzymując się od kupna i donosząc o każdym wypadku sprzedaży zielonych owoców do komisaryatu targowego.

NA CEGIELKĘ WAWELSKA nadesłano ku uczczeniu pamięci Przecławia i Heleny ze Sławna Sławińskich wdzięczne córki i wnuki 30.000 mk.

WYKRECIŁ SIĘ „DYABLEM”. W dniu 7 b. m. przybyła do Krakowa Tekla Jasińska z Bostowa (pow. Bochnia), aby zmienić na polskie marki 140 franków i 2000 marek niem. Gdy szła przez Rybnow. (pow. Bochnia), aby zmienić na polskie marki 140

bnik i zaoferował jej korzystną wymianę walut, na którą zgodziła się. Gdy przechodzili ulicą Szewską towarzysząc Jasińskiej oddalił się pod pozorem zmiany pieniędzy, wręczonych mu przez łatwowierną kobietę, wzamian zostawiając zaklejoną kopertę, w której miały być wartościowe papiery. Po dosyć długim wyczekiwaniu odpięczętowała Jasińska kopertę i ku swemu przerażeniu znalazła w niej egzemplarz pisma humorystycznego „Dyabła”. O całym zajściu zawiadomiła Jasińska policję. Sprytny oszust ma wybitnie semickie rysy. Dochodzenie w toku.

ARESztOWANO Jana Datę, lat 24, wyrobnika z Dziewina, za kradzież skóry wartości 400.000 mk. na szkodę firmy Nebenzahl—Mandelbaum przy ul. Mostowej 6. Część skradzionych skór odebrano i zwrócono poszkodowanej firmie.

NOWY ŚRODEK PRZECIW GRUŹLICY t. zw. Angiolymphę, wynalazku dra Rous z Paryża, aplikowaną w Francji od szeregu lat, a ostatnio wypróbowaną przez 12 miesięcy na klinice prof. Ortnera w Wiedniu z dobrymi wynikami (zobacz W. Kl. Wochenschrift Nr. 24/922) stosuje się od pewnego czasu w Polsce po raz pierwszy w Sanatorium I. dr Dłuskich w Zakopanem. Pierwsze objawy po zastosowaniu angiolymphy okazały się bardzo zadowalniające.

Kacik humorystyczny.

Z POLITYKI.

— Przyznać trzeba, iż nasz Sejm jest instytucją zupełnie nieplodną.

— Dlatego też tak ciężko doprowadzić ją do rozwiązania. („Kropidło”).

Z TEATROW.

M. OPERA.

Przedstawienia Tow. operowego, odkąd odbywają się na scenie teatru im. Słowackiego, cieszą się niezwykle liczną frekwencją słuchaczy. Na większej scenie, na tle pięknych dekoracji i całego aparatu odpowiedniego, usiłowania zarówno solistów, jak całego zespołu nabierają poważniejszego wyglądu i świetniejszej oprawy. Sezon letni i z nim związane wakacje artystów innych oper, pozwala na urozmaicenie przedstawień, w postaci gościnnych występów. Ostatnio dali się słyszeć tacy śpiewacy jak Gruszczyński, świetny tenor opery warszawskiej, który szczególnie kreacyami postaci kapitalnych w „Carmenie” i „Pajacach” wywarł olbrzymie wrażenie swym wielkim talentem śpiewackim oraz starannością impulsywnej gry. Obok niego wystąpili barytoni pp. Freschel z Warszawy i Romanowski z Zagrzebia, basista p. Zathej, cieszący się dużą estymą w Zagrzebiu, oraz tenor opery lwowskiej p. Łowczyński.

Ostatnie dwa wieczory przyniosły wysoce dla Krakowian interesujące występy, pierwszy tenora opery poznańskiej, wysoce utalentowanego śpiewaka Stanisława Drabika, cieszącego się zarówno u publiczności poznańskiej, jakoteż u prasy tamtejszej uznaniem i sympatya. P. Drabik, uczeń krakowskiego maeistra prof. Bursy, przedstawia typ śpiewaka, uposażonego hojnie we wszystko co potrzebne do jego zawodu. Głos o niezwykle ujmującym dźwięku, świetnie ustawiony, posiada blask oraz ów czar piękna fizjologii, cznego, który zawsze ujmuje i zniewala słuchacza. Głosem tym operuje Drabik umiejętnie pod względem technicznym, przy całym — głęboko muzykalnym — odczuciu frazy i pogłębianiu akcentów, oraz dużej plastyce wymowy. Z tymi warunkami — jeśli się doda zapal dla sztuki, jej umiłowanie — zdołał utalentowany śpiewak zyskać uznanie publiczności, która wypełniając szalenie widownię, gorąco oklaskiwała go przy otwartej scenie, za świetnie postawione partye Turrida i Pinkertona. Zalety pięknego głosu, ujmującego metalicznym brzmieniem i muzykalnością, ujawniły się szczególnie w partyi Jontka nieśmiertelnej „Halki” Moniuszki, w której heroinę śpiewała z wielkim powodzeniem artystka opery lwowskiej p. Zacharska.

Krakowski zespół solistów z pp. Jaworzyńską, Jęfimecowa, Zbigniewiczówną i Kniaginim na czele, oraz z zapalem śpiewające chóry o rzadkiej piękności dźwięku przyczyniają się niemało do uświetnienia występów gościnnych. Zast.

OPERA W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dzisiaj we środę wchodzi na afisz nadzwyczaj melodyjna opera Verdiego „Traviata”, w której wystąpią gościnnie p. Drabik, tenor opery poznańskiej w roli Alfreda i p. Palewicz, baryton oper włoskich i warszawskich odtwarzając partye Germonta, partye Violetty odśpiewa p. Jęfimecowa, zaś Flora będzie p. Zbigniewiczówna. Jutro we czwartek wystawia nasz teatr operę Bizeta „Carnen” z p. Wolską-Sobańską w roli tytułowej i z p. Palewiczem jako Escamillem, torreadorem.

„Referent ministerstwa sprawiedliwości” na występach.

Dr. Wład. Weiss referent min. sprawiedliwości w Tarnowie. — Historia z walizą i rendez-vous koło rogatki. — Zdemaskowanie oszusta.

Kraków, 9 sierpnia.

(U) W dniu 18 zeszłego miesiąca przejeżdżał przez Tarnów elegancko ubrany mężczyzna. Wsiadł on na dworzec w Tarnowie, pod pozorem załatwienia interesów. Mając podręczną walizę, zostawił ją u portyera K., przedstawiając się owemu jako Dr. Władysław Weiss, referent prawny przy ministerstwie sprawiedliwości; sam zaś udał się rzekomo do miasta.

Za małą chwilę przyszedł do portyera jakiś starszy pan, żądając wydania walizy i mówiąc że przychodzi z polecenia Dra Weissa. Latwowierny portyer uwierzył powadze sędziwego wieku i wydał walizę bez najmniejszego wahania.

Jakież było zdziwienie i przerażenie biednego portyera, kiedy za pół godziny powrócił „Dr.” Weiss i zażądał wydania walizy, gdyż mu się spieszy do pociągu, chce bowiem wyjechać do Krakowa. Portyer wymawiał się, że „sam pan referent kazał owemu starszemu panu wydać”, jednak pan „doktor” nie dawał się ublażać, jęcząc i narzekając, że portyer przyprawił go o

stratę bielizny, ubrania i pół miliona marek gotówki, co się miało znajdować w walizce. Dopiero pięcioma tysiącami marek dał się przebłagać szrogi referent prawny i opuścił mieszkanie portyera.

Po pewnym czasie pisze „pan referent” z Krakowa do portyera K., aby ów przyjechał do Krakowa ugodzić się co do wynagrodzenia za stratę poniesioną przez „pana referenta” i wydaje mu rendez-vous koło jednej z rogatek krakowskich. List ów wydał się podejrzany portyerowi; przedstawił go tedy policji tarnowskiej. Ta wszczęła natychmiast śledztwo i przyłapała pana Weissa w Krakowie w chwili, gdy wyczekiwał na swoją ciałę na rogatce i przyaresztowała go.

Okazało się, że nie był to żaden doktor praw, tem bardziej referent prawny, tylko zwykły oszust, który z prawem i sprawiedliwością miał tyle do czynienia, że był z nimi w ciągłej kolidzji. Okazało się dalej, że jest on poszukiwanym przez władze wojskowe za liczne i wielkie sprzeniewierzenia. Sprawcę oddano prokuratury.

TEATR OPERA I OPERETKA PRZY UL. RAJSKIEJ. Dziś powtórzenie arcyzabawnego „Karawaniarza” operetki „Miłość” i „Divertissement”, w interpretacji Bałkowskiej, Józefowiczów, Winiarszkiewicza, Sznowski, Kadena i innych. Od piątku występy Hanki Ordon i całkowita zmiana programu.

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI W BAGATELI. Teatr Bagatela gości w tej chwili całą elitę artystycznego świata warszawskiego. Dzięki przedsiębiorczości i pomysłowości kierownictwa zdołano złożyć pierwszorzędną program rzeczy dotąd niewidzianych zarówno swoich jak i zagranicznych. Któż oprze się urokowi pań Macherskiej, Faliszewskiej, Kosińskiej i Elyvonne, dodajmy do tego znakomitych bohaterów tych wieczorów panów: Jastrzębca, Kuncewicza, Szczerbiec-Macherskiego, Michałowskiego i Roberta, którzy stali się dziś ulubieńcami wytwornej publiczności.

EGZAMINA KWALIFIKACYJNE DLA AKTORÓW. Zgodnie z uchwałą IV Walnego Zjazdu Delegatów Artyst. Scen Pol. począwszy od dn. 1 lipca 1922 r. wszystkie osoby pragnące wstąpić do teatru podlegają egzaminowi kwalifikacyjnemu komisji egzaminacyjnej Naczelnej Rady Artystycznej, niezależnie od tego, czy ukończyły szkoły dramatyczne czy też kształciły się w zawodzie scenicznym prywatnie. Pierwsza sesja Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie odbędzie się we czwartek 10 b. m. w teatrze im. Słowackiego: dla aspirantów dramatu o godz. 10 rano, dla aspirantów opery i operetki o godz. 4 popoł. Przed egzaminem należy złożyć deklarację podpisaną przez dwóch członków Z. A. S. P., dwie fotografie, metrykę urodzenia, odpis dyplomu o ukończeniu szkoły dramatycznej, oraz 2000 mk. wpisowego. Wszelkich informacji udziela sekretarz Zarządu Głównego Z. A. S. P. W. Jastrzębiec (Hotel Saski, Nr. 60, o godz. 3 do 4).

REPERTUARY TEATRALNE.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Środa: „Traviata”.

Czwartek: „Carmen”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Środa: „Karawaniarz”, „Miłość” i „Divertissement”.

TEATR „BAGATELA”:

Środa: „Porzucona”, „Psia historia” i część koncertowo-baletowa.

Czwartek: „Porzucona”, „Psia historia” i część koncertowo-baletowa.

Z POLSKI.

WZMOCNIENIE WYBRZEŻA MORSKIEGO.

Na odcinku wybrzeża morskiego Kuźnica—Chaluża i Góra Lubek, zagrożonym dość silnie przez działanie fal morskich, zaczęto wbijać pale, w celu wzmocnienia wybrzeża. Również do Karwi wysłano trzy parowe kafary i drzewo dla wzbicia tam pali.

25-LECIE CECHU KAMIENIARZY. Cech kamieniarzy w Warszawie obchodził w ubiegłą niedzielę uroczystość 25-lecia.

ŚWIETNE URODZAJE NA PODLASIU. Świetne urodzaje zapowiadają się na Podlasiu aż do linii Buga. Specjalnie obrodziły kartofle i buraki cukrowe.

KOMUNISCI LUBELSCY WYJECHALI DO ROSYI. 17 członków „Reworku” lubelskiego, po przyjęciu obywatelstwa rosyjskiego, zostało w dniu 1 b. m. uwolnionych z więzienia i odstawionych do granicy rosyjskiej.

MORDERSTWO RABUNKOWE POD CHELMNEM. Dnia 2 b. m. znalazła pewna niewiasta w borze grubieńskim trawa pokryte zwłoki, które prócz notatnika były ze wszystkiego ogolone. Postrzał w głowę spowodował śmierć natychmiastową. Stwierdzono, że zabity jest obywatelem ze Świecia p. Kwela. S. p. K. wyjechał z Chelma celem zakupu skór. Szosa wiedzie pod borem grubieńskim i tam prawdopodobnie K. został napażyczony i zastrzelony. Zwłoki zawleczono do lasu i obrabowano. Ohydny morderca okrył zwłoki trawą i ulotnił się ze zdobyczą. — Śledztwo w toku.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

STRONNICTWO KS. HLINKI liczy obecnie 360.000 zorganizowanych członków. posiada organizację w przeszło 1600 gminach, dalej 9 czasopism partyjnych, wychodzących w 55.000 egzemplarzach.

GRADY NIEMIECZAN. KONGRESU STENOGRAFÓW otwarto w Dreźnie przy udziale 257 delegatów. W zjeździe uczestniczą delegaci Francji, Szwajcaryi, Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Włoch, Rumunii, Szwecji, Norwegii, Danii, Węgier, Bułgarii.

Krakowscy masarze strajkują!

Nowy bezczelny zamach na najuboższych konsumentów.

Biedni masarze wygładzają ludność Krakowa, bo — chcieliby wywozić bydło na G. Śląsk. — Magistrat idzie im na rękę. — Względy napchania kieszeni paskarzem nazywa się — postępkami obywatelskim.

(+) Od kilku dni ludność Krakowa obserwuje charakterystyczny, peryodyczny co pewien czas powtarzający się objaw: **Masarnie krakowskie, jeszcze do niedawna zapchane towaram wszelkiego rodzaju, opustoszały zupełnie.** Kto wstał bardzo wczesnie rano, dostał nieco anemicznej „słoniny” lub parę plasterków szynki. Później częstowano gości tylko ordynarną kiełbasą, loherką, lub — kośćmi. **Od trzech dni masarnie są przeważnie zupełnie zamknięte,** jakby pomór ogólny padł na dobrze wypasione osoby panów masarzy.

O pomorze mowy nie ma. Panowie masarze mają się dobrze, aż naito dobrze, tylko „skalkulowali” sobie, że **najwyższy czas, aby znowu podnieść ceny,** boć już bodaj całe 3 tygodnie minęły od ostatniej podwyżki. Więc zaczęła się ofensywa w dwóch kierunkach: **Konsumentów,** tych nieszczęsnych, zagłodzonych, krakowskich konsumentów, trzeba... „zmięknąć” przez pozbawienie ich produktów świątecznych przez parę dni z rzędu! „Zobaczymy, bratku, czy jak nie będziesz miał co włożyć do gęby, nie zapłacisz później tyle, ile ci podyktuje nasza opasłość!” — Z drugiej strony kilku ustosunkowanych panów o tegiej peryferii idzie do magistratu ze świsłkiem papieru, noszącym tytuł „Nowy cennik”. **Panowie z magistratu są najlepszymi ludźmi w świecie.** Względy obywatelskie nie pozwalają im dopuścić do tego, aby kilkudziesięciu tak zacnych zasobnych obywateli-masarzy miało stracić sposobność zarobienia kilku milioników. **Ten ciężar przecie łatwo można rozłożyć na szerokie masy:** jeśli jakiś tam profesor, urzędnik

lub robotnik zapłaci o 200 marek więcej za funt szynki, to mu krzywda się nie stanie, a **szlachetny masarz będzie mógł z czystym sumieniem spełnić swój obowiązek obywatelski: nie wywieźć stada wieprzów na Górny Śląsk,** bo może je tu na miejscu odpowiednio spieniężyć.

Jak się dowiadujemy, **masarze przedłożyli magistratowi nowy cennik, podwyższający ceny wędlin o około 40 procent.** Szlachetni obywatele ci śmieli umotywowali tę niesłychaną podwyżkę w ten sposób, że w razie wywozu na Górny Śląsk otrzymaliby za swój towar odpowiednio **wyższe ceny.** Znamienną jest rzeczą, że komisaryat cen targowych zajął wobec tych bezwstydnich żądań stanowisko po ojcowsku **wyrozumiałe.** Zamiast wziąć panów masarzy prosto za gruby kark, pouczyć ich o tem, że towar swój mają obowiązek sprzedawać w Krakowie, a nie mają prawa wywozić go poza Kraków, zamiast tego panowie ci życzyliwem okiem spojrzeli na nowy cennik masarski i **nie znaleźli dostojnie żadnego wyrazu protestu wobec prowokującego zamknięcia sklepów masarskich.** Gdzieindziej, tam, gdzie masarz nie jest jeszcze panem sytuacji, **odpowiedzialności na zamknięcie sklepów masarskich — zamknięciem samych panów masarzy.** U nas nieszczęśliwie kierujące sfery są innego zdania.

Bezwstydnie wyzyskiwane szerokie sfery ludności powinny raz nareszcie zapytać, komu zawdzięczają to olbrzymie zdzierstwo, nieznające żadnych granic. — czy należy o nie winić tylko samych masarzy, czy także i ich dobrodziejnych opiekunów magistrackich?!

SPISIK W DUBLINIE. W Dublinie wykryto wielkie sprzyśżenie, mające na celu wysadzenie w powietrze wszystkich mostów, przerwanie połączeń kolejowych i zniszczenie dróg, tak aby miasto zupełnie odciąć od świata. Aresztowano 180 osób.

ORGANIZACYA ROSYAN W BERLINIE. „N. Freie Presse” w artykule: „Soeyalni rewolucyjności bolszewicy” wspomina na wstępie o organizacjach rosyjskiej emigracji w Berlinie. Ma ona liczyć 300.000 Rosyan, posiadających 20 wydawnictw, 12 księgarni, 3 dzienniki, 30 czasopism i 2 uczęszczane kabarety, w których bywa także publiczność berlińska.

UCHODZCY ROSYJSCY W STOLICY TURCYI. Przybyło do Carogrodu ogółem 150.000 rosyjskich uchodźców. Węgry, Jugosławia i Bułgaria okazują gotowość przyjęcia uchodźcom z pomocą i rozlokowania ich w swych krajach.

FALA STRAJKÓW W NIEMCZECH. Cafe Niemcy ogarnęła fala strajków. Pracownicy kolei podziemnych w Berlinie olbrzymią większością głosów uchwalili przystąpić do strajku, jeżeli żądania ich nie będą uwzględnione. Zakłady Borsig Werke zostały unieruchomione z powodu strajku palaczy i maszynistów. Zakłady Wertheima strajkują. Sytuacja jest bardzo poważna i należy się liczyć z rozszerzeniem strajku.

MORDERSTWA BOLSZEWICKIE. W Archangielsku rozstrzelali bolszewicy szereg osób, wziętych w swoim czasie na Kaukazie i nad Donem i trzymanych przez dwa lata w obozie koncentracyjnym. Między rozstrzelanymi znajduje się gen. Murawiew, pułkownicy Milkuński, Rychter, Handuryń i wybitni wojskowi rosyjscy.

NIEMIECKA FLOTA HANDLOWA. Ze sprawozdania londyńskiego Lloyd'a wynika, że niemiecka flota handlowa już w roku ubiegłym prawie potroiła swój tonaż. Mianowicie tonaż statków handlowych niemieckich wynosił w okresie powojennym 652.000 ton, obecnie zaś przekracza 1.783.000 ton.

OLBRZYMA KATASTROFA. Tajfun w okolicy miasta Swatan (Hongkong) przyprawił miał o śmierć przeszło 10.000 ludzi.

CIĘKAWY ROZMAITOSCI.

(1.) **UKARANY NUDZIARZ.** „Daily Mail” donosi, że niejaki p. Albert Cook z Hucknall w Anglii został skazany na zapłacenie jednego funta szterlingów za to, że natrętnością swoją zamęczał w pociągu towarzysza podróży, usiłując przez całą drogę nawiązać z nim rozmowę towarzyską.

(2.) **STRACENIE MORDERCÓW MARSZAŁKA WILSONA.** Skazani na śmierć O'Sullivan i

Reginald Dun, mordercy marszałka Wilsona, byłego szefa sztabu armii angielskiej, straceni zostaną w przyszłym tygodniu.

(3.) **ŚMIERĆ LOTNIKA W PŁOMIENIACH.** Pewien rezerwowo żołnierz francuski, który przechodził kurs nauki jako pilot, został upoważniony poraz pierwszy do prowadzenia samolotu. Przy wylądowaniu niedoświadczony pilot zapomniał zatrzymać motor. Przy nagłym zetknięciu się aparatu z ziemią benzyna się zapaliła i nieszczęśliwy lotnik padł spalony pod szczątki aparatu.

ZE SPORTU.

VASAS—JUTRZENKA 3:0 (1:0). Zawody drużyny węgierskiej z krakowską Jutrzenką, stojącej na 4 miejscu w mistrzostwie Krakowa zakończyły się stosunkowo małą kłeską Jutrzenki. Vasas wystąpił z 3 rezerwowymi, Jutrzenka w pełnym składzie. Do pauzy gra otwarta z lekką przewagą Węgrów, dopiero po pauzie Vasas przybiera ostre tempo i przygniata przeciwnika. Sędzia p. Fiedler.

Lwów. Hakoah—Hasmonea 6:0.

Hakoah—Pogoń 6:0.

Hakoah z Wiednia, stojąca na drugim miejscu w mistrzostwie Wiednia, uzyskała bardzo łatwe zwycięstwo.

CRACOVIA—SLAVIA (Koszyce). We wtorek 15 b. m. rozegra Cracovia match footballowy ze Slavią z Koszyc. Slavia koszycka jest reprezentacją drużyna i złożona jest z najlepszych graczy Słowacji. Koszyce mają u publiczności krakowskiej dobre i zasłużone imię. Pamiętne są spotkania węgierskiego klubu koszyckiego z Cracovią, które stanowiły zawsze jedne z najbardziej emocjonujących walk sezonu. Slavia nawiązuje do świetnej tradycji, gdyż gracze wchodzący w skład jej drużyny byli czynni do niedawna w węgierskich i czeskich drużynach. Rezultaty osiągnięte przez Slavię w roku bieżącym każą przypuszczać, że spotkanie Cracovii ze Słowakami będzie niemniej interesujące niż ubiegłoroczne „JUTRZENKA—MAFC”. Zarządowi „Jutrzenki” udało się zatrzymać na dzień 10-go b. m. w przejeździe do Budapesztu sympatyczną drużynę węgierską „MAFC”. Goście, reprezentujący godnie pierwszą klasę, o czym świadczy ostatecznie ich wyniki, tworzą skład, zapowiadający Budapesztowi najlepszą przyszłość footballową. To też „Jutrzenka”, mierząc się z takim przeciwnikiem, będzie musiała wyłożyć wszystkie swoje walory, aby wyjść z tych zapasów honorowo. Zawody te odbędą się o godzinie 5-tej na boisku „Cracovii”.

Z SALI SADOWEJ.

Siedemnastoletni chłopiec dusi i obrabowuje staruszkę.

Skazany na śmierć i ulaskawiony.

Przed sądem doraźnym w Warszawie zasiadł znów 17-letni chłopak, uczeń cukierniczy, Stefan Szewczyk, oskarżony o... zbrodnię morderstwa.

Zakochał się w niejakiej Wacławie Kaczyńskiej i rzekomo dla niej poszedł na mord, aby „zarobić trochę pieniędzy” i kupić dla niej płaszcz. I „zarobił”. Zamordował staruszkę Kolbuszowską, w sposób zaiste ohydny, bo wpiertw uderzył ją butelką z wodą po głowie, a potem zdjął pasek od spodni i zadusił ją, następnie zaś zabrał ubranie i biżuterię na ogólną sumę 2 miliony 400.000 marek.

Szewczyk przyznał się szczerze do wszystkiego, a gdy adwokat przybył do więzienia, celem porozumienia się, Szewczyk zapłakał i oświadczył mu: „Panie mecnasie... Przyznaję się. Ja to zrobiłem. Proszę tylko nie bronić, bo gdy dadzą bezterminówkę, to będzie źle. Niech lepsza kara śmierci. Wolę umrzeć”.

Na początku rozprawy woźny wyprasza ze sali 2 siedzących wśród publiczności 12-letnich chłopców. W obronie chłopców występuje z energią, godną lepszej sprawy matka ich, mówiąc: „To moi synowie, ja ich sprowadziłam, boć ciekawa sprawa, Niech sobie posłuchają, co to szkodzi!” Incydent ten wywołuje wśród pu-

bliczności niezwykle oburzenie.

Na rozprawie oskarżony również przyznaje się do winy, wobec czego zeznania świadków, między którymi jest i „narzeczona” Szewczyka, przystojna, 18-letnia dziewczyna, mają raczej formalny charakter.

Wreszcie staje ostatni świadek — matka, Błada, zmęczona, przygnębiona. Opowiada o życiu syna. Byli biedni. Miał kiepkę pamięć. Z domu kradł drobne przedmioty. Była zdziwiona, gdy się dowiedziała, że syn nagłe posiada gotówkę.

Po naradzie ogłoszono Szewczykowi wyrok, skazujący go na karę śmierci.

W OSTATNIEJ CHWILI ULASKAWIONY.

Warszawa (tel. wł.). W sprawie Szewczyka, skazanego onegdaj na karę śmierci, nadeszła wczoraj o godzinie 3 rano z Krakowa wiadomość telegraficzna do władz prokuratorskich o wstrzymaniu egzekucji z powodu ulaskawienia skazanego przez Naczelnika Państwa.

Wszelkie przygotowania do stracenia Szewczyka zostały poczynione, wobec jednak otrzymania depechy, egzekucję wstrzymano, a karę śmierci zamieniono na bezterminowe ciężkie więzienie.

Walka między policją a baonem celnym na Zbruczem.

(Telefonem od własnego korespondenta)

Nader ciekawa rozprawa odbyła się w lwowskim wojskowym sądzie okręgowym karnym, przed którym stanęli kapitan Stanisław Audykowski i sierżant sztabowy Jan Kasprowicz, obaj z baonu celnego Nr. 23, oskarżeni o mieszanie się w kompetencje policji.

Mianowicie instrukcje służbowe dla baonów celnych pełne niejasności otwierają szerokie pole do tego rodzaju konfliktów jakie właśnie nad Zbruczem zaszły i stały się podstawą oskarżenia przeciw wymienionym wojskowym.

Sprawa przedstawia się następująco:

W Tarnarudzie polskiej pełnił służbę posterunkowy niejaki Głowacki, na pół zrusyfikowany Polak, który będąc prawdopodobnie i szpiegiem bolszewickim, z czasem przeszedł na stronę hol-

szewicką zupełnie i z policyjanta polskiego stał się komisarzem bolszewickim.

Wiedział on o dwulicowej roli komisarza bolszewickiego w Tarnarudzie, niejakiego W. Sokoła (Wolfa) żyda rosyjskiego, który był w bliższej styczności z władzami polskimi i udzielał mu informacji. Tenże Sokoł po przejściu Głowackiego do służby sowieckiej, poinformował się od tegoż o władzach polskich i uciekł na stronę polską, gdzie zyskał opiekę kapitana Audykowskiego za cenę wydania 55 tajnych aktów bolszewickich.

Tymczasem policja w Tarnarudzie nie wiedząc o tem, a widząc krążącego po mieście komisarza bolszewickiego przywaraszowała go i nie chciała go na żądanie kapitana Audykowskiego

wypuścić na wolność, wobec czego kapitan Audykowski wraz z sierżantem Kasprowiczem przemocą odebrali Sokoła z rąk policyji, mając na względzie wydanie go władzom wojskowym. Przy rozprawie kapitan A. zastanawiał się tem, iż był przekonany, że działał w dobrej wierze i że według instrukcji miał do tego prawo i nie przypuszczał wcale, że wtargnął w kompetencje policyji.

Sędziowie po naradzie uwolnili oskarżonych od winy i kary.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Czego z Polski nie wolno wywozić?

Ustalona obecnie ostatecznie lista towarów, których z Polski za granicę wywozić nie wolno, obejmuje:

Zboże w ziarnie (z wyjątkiem ryżu), groch, fasole i bób, mąkę (oprócz ziemniaczanej), kasze, słoń, warzywa świeże i suszone, ziemniaki, buraki, cykorye, brukiew, marchew, kapuste, płatki, krajanke mieloną i niemieloną, cukier, mięso każdego rodzaju, oraz wędliny i szynki, zwierzyne i ptactwo bite, masło, krowie i owcze sery, twaróg, oraz ser chudy i niesfermentowany, jaja, specjalną paszę dla zwierząt (odpadki lub uboczne wytwory fabryczne, makuchy i wszelkie otręby), bydło, konie, trzodę chlewną, zwierzęta domowe (oprócz kotów i psów), nawozy, kości surowe i końskie, siano, słomę nieoczyszczoną, siewkę, plewy, nasiona, oddzielnie wymienione (choćby odfluszczone), nasiona oleiste, wszelką wiklinę, olej skalny (cienny i nieoczyszczony — ropę), olej wulkanowy i cylindrowy, sole potasowe, rudy metaliczne i mineralne, żelaziwo i stal (stare lane i kute, łom, szmelc, wióry, również prasowane, proszek, wiórki do czyszczenia łąn), szmaty, skrawki papierowe i makulaturę, błonnik roślinny, celulozę, mase chemicznie przyrządzoną ze szmat, słomę suchą i wilgotną.

DROŻYZNA MIĘSA WE LWOWIE. Na skutek starań rzeźników, komisya dla badania cen pozwoliła na znaczną wyżkę cen wytycznych na mięso. I tak 1 kg. wieprzowiny płać się obecnie będzie 750 marek (dawniej 620), wołowiny 640 (dawniej 560), cielęciny 450 (420), słoniny 1250 (1.000), sadła 1.400 (1.150), szmalcu 1.500 (1.400), karczku 1.500; szynka gotowana kosztuje 1.600, kiełbasa 1.400, kiełbasa siekana 1.550, wędzonka surowa 1.000, gotowana 1.200 i t. d.

RUCH PACZKOWY Z W. M. GDANSKIEM. Od dnia 15 sierpnia 1922 r. zostaje podjęty ruch paczkowy między Polską a W. M. Gdańskiem. Dopuszczone zostały paczki do 20 kg.

Ruch giełdowy.

Giełda krakowska z 8 sierpnia

Waluty i dewizy	Waluta markowa				
	Jednostka banknoty		Cena, sprzedaż i wykup		
	Kupno	Sprzedż	Kupno	Sprzedż	Transakcja
Dolary St. Zjed.	6450	6850	6450	6850	—
kanad.	6350	6500	6350	6500	—
Franki franc.	520	535	530	545	537
belgijs.	500	520	500	520	—
szwajc.	1250	1350	1250	1350	—
Funt sterling.	28 500	29 500	28 500	29 500	—
Marki niemiec.	8 50	9 50	8 50	9 50	8 95
Korony austr.	— 13	— 15	— 13	— 14	13 75
czeko-sł.	153	158	157	162	161 75
węgiera.	2 50	3	2 50	3	—
duńskie	1350	1450	1350	1450	—
Lei rumunskie	35	40	40	45	—
Liry włoskie	295	310	300	315	—
Florany holend.	2500	2700	2500	2700	—

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT) Giełda. Milionówka trans. 1600, 1580, 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. za 100 rubli sprzedaż 235, kupno 230, 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. za 100 marek trans. 56 i trzy czwarte, 56 i pół, 5 proc. m. Warszawy trans. 235, 240, sprzedaż 245, kupno 240.

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. trans. 6600, 6630, 6610, sprzedaż 6630, kupno 6590, dolary kanadyjskie 6530, franki belgijskie 510, franki francuskie 538, 539, marka niemiecka 9.35, 9.10.

Zurych, 8 sierpnia. (PAT) Zamknięcie giełdy. Berlin 70, Holandia 203.90, Nowy Jork 526, Londyn 23.46, Paryż 42.80, Medyolan 24.12 i pół, Bruksela 40.45, Kopenhaga 113, Sztokholm 137.25, Chrystiania 90, Madryt 81.80, Buenos Aires 191, Praga 12.90, Budapeszt 0.30, Zagrzeb 160, Sofia 330, Warszawa 0.08 i pół, Wiedeń 0.01, austriacka korona stempl. 0.01 i jedna czwarta.

Polski Bank Handlowo-Przemysłowy S. A.

W KRAKOWIE.

Zakład Główny Kraków, ulica Wiślna 12, Telefon Nr. 3049.

Oddział Warszawski ulica Wierzbowa 9, (Plac Teatralny).

Oddział we Lwowie ulica Legionów 1. Telefon 304.

I. Oddział Miejski w Krakowie, ulica Stradom 27, Telefon Nr. 3145.

załatwia wszelkie czynności bankowe oraz przyjmuje wkładki na książeczki, płacąc:

4416

- 7⁰/₁₀ rocznie od wkładek płatnych za rocznym wypowiedzeniem,
- 6⁰/₁₀ rocznie od wkładek płatnych za półrocznym wypowiedzeniem,
- 5⁰/₁₀ rocznie od wkładek płatnych za kwartalnym wypowiedzeniem,
- 4¹/₂⁰/₁₀ rocznie od wkładek płatnych za jednomiesięcznym wypowiedzeniem,
- 4⁰/₁₀ rocznie od wkładek płatnych w każdej chwili.

KAMIENIE ŻÓLCIOWE ZMIĘKCHA I USUWA CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego.

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. Objawy (początkowe). Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się zebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w кишkach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatkę, wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszkię stolcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

4497

Blizszych informacji udziela: Aptekarz-fizyolog H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr 5.

WZOROWE WARSZTATY TRACKIE I KILIMOWE FABRYKA MASYN DLA PRZEMYSŁU LUDOWEGO

inż. W. ŻÓRAWSKI, Warszawa, Wilcza 2. Usługi wywają się bezpłatnie.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Duna-jewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9—i w połu-dnie i od godziny 4—7 wieczorem

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetrowy. W zwykłych ogłoszeniach Mk 60. — Układ tabelaryczny Mk 80. — Nadstawki Mk 130 — Nekrologi Mk 80. — Komunikaty po kronice Mk 150. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 150. — Na 1-szej stronie Mk 300. — Przed tekstem na 2-jej lub 3-jej stronie Mk 160. — Drobne ogłoszenia po Mk 30 za wyraz, na-trymialne i korespondencye prywatne po Mk 80 za wyraz (tusty druk podwójnie). — Ogłoszenia zamiejscowe o 50% drożej. — Ogłoszenia w dniu świątecznym o 25% drożej.

Konieczności szukać poszukuje posady. Karol Kosarz, Buczkowice 52 pow. Biała. 4554

Dnię, wysoką blondynkę, bez kapelusza, oczekującą na przyjazd Nacz. P. 5. VII b. r. godz. 11 przedpoł. przy pl. Matejki, w jej własnym interesie proszę o łaskawe po-danie swego adresu do Admin. „Gońca” pod „Miliard”. 4558

Dnia 4 sierpnia zgubiono kry-ty zegarek złoty damski Nr 16819 na drodze między ul. Długą a Sławkowską. Znalaz-cę prosi o oddanie za wynagrodzeniem. Adres: ul. Pędzi-arów 13. Zakład św. Rodziny lub zgłoszenia do Redakcyi „Gońca” Krakowskiego. 4550

84-letnia staruszka, kaleka, pobierająca miesięcznie, jako dar z łaski 8½ M. upra-sza łaskawe osoby o wspar-cie. Adres: Wilhelmina Mer-kei, Kraków, VI. ul. Łubicz 2.

Zdemob. oficer z maturą gim-naz. chętny do pracy, po-szukuje odpowiedniego zaję-cia. Łaskawe zgłoszenia pod L. 4327 do Admin. „Gońca”.

Zmienię śliczne mieszkanie w Grudziądzu, 4 pokoje z przyn. 1-rzędny komfort, na 3-pokojowe mieszkanie w Krakowie. Zgłoszenia pod „Grudziądz” do Admin. „Gońca”. 4238

Zna męta mego Lucyana, za-dnych długów nie płacę Zofia Ulicka. 4445

Doszek z ogrodem kwiatowym 34 morga w Wielkim Krakowie do sprzedania. Wiadomość: Skład nafty, pl WW. Świętych 8. 4556

Garnitur salonowy (buduarowy) do sprzedania. Wiadomość: Karmelicka 36 par-ter na prawo. 4519

Unieważnia się zgubione pa-piery wojskowe wydane przez P. K. U. Kraków, na nazwisko Antoni Podfilipski. 4552

Unieważniam zgubione doku-menta wojskowe na na-zwisko Józef Baruch ur. 1902. gm. Skrzyszów. pow. Tarnów. 4555

Unieważniam dokument woj-skowy z 3 pul. Lot. Po-znań, Ławica, na nazwisko Kalfiszau Walenty. 4551

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Scibiora Stan wydaną we Lwowie, rocznik 1908, unieważnia się. 4538

Jednoroczne i dwuletnie KURSA MATURYCZNE Prof. CHOLEWY

prosperujące od 6 lat, które już kilkuset ludziom obojga płci skutecznie dopomogły do zdobycia patentu dojrzałości przygotowują do matury w gimnazyjach i szkołach realnych, oraz do egzaminów z 6 klas gimnazjalnych i realnych. Umieszczenie kur-sów znajduje się w lokalu widnym, czystym, w zi-mie opalonym. Nauki udzielają regularnie w liczbie 5—6 godzin dziennie doborowi profesorowie, doświad-czeni w stosowaniu skróconej metody. 4495

WPISY przyjmuje i **Informacji** udziela kie-rownik w swej kancelarii przy ulicy Loretańskiej 16, II. p., drzwi 11, codziennie w godzinach od 4—8 popołudniu. — Dokumenty należy przynieść ze sobą. Prospekty przesyła się pocztą bezpłatnie

KOCE różnej jakości, także dla koni, letnie i zimowe. koce z sierci wielbłądziej, od najtańszych do najlepszych gatunków, w każdej ilości, po cenach bardzo przystęp-nych. dostarczają 4502

ZENS I SPOŁKA, CIESZYŃ.

SEMINARYJNE KURSA MATURYCZNE „PEDAGOGJUM”

Prof. Jana Pilcha (Kurs 1-roczny i 2-letni) 4559

przygotowują do egzaminu dojrzałości w państw. seminarjach nauczycielskich.

Nauki udzielają tylko profesorzy państw. seminarjum naucz. męskiego i żeńskiego w Krakowie.

Wpisy i informacje codziennie od g. 11—12 Kraków, ul. Szujskiego 5

„WYWIAD”

Biuro informacyjno-wydawnicze założone przez Małopolskie Instytutowe finansowe we Lwowie, Spółka z ogrn. odpow.

otworzył z dniem 1-sierpnia 1922 r. **ODDZIAŁ W KRAKOWIE** przy placu Maryackim I. 1, I. p.

który udziela w abonamencie i pojedynczo ścisłych i dokładnych informacji kredytowych (opar-tych ksiąg gruntowych rejestru handlowego i ak-tów urzędowych) z całej Polski i zagranicy. 4523

„GLORIA” Fabryka świec i wyrobów woskowych Sp. z ogr. odp. W KRAKOWIE-PODGÓRZU.

CENTRALA: Kraków, ulica Sławkowska L. 11. Adres telegr. GLDRIA, Kraków. — Telefonu Nr 1102 i 1375.

Zastępstwa we wszystkich większych miastach Polski

Wyrabia:

Świece kościelne woskowe, półwoskowe, stearynowe, gładkie z odbijankami i dekorowane.	Świece stołowe. Świece powozowe. Świece parafinowe. Stoczki woskowe.
Świece gromniczne. Paschaly i trianguly.	Wosk i pastę do parkietów. Lampki parafinowe na gro-by i t. p.
Świece cerkiewne i oliarne. Świece choinkowe.	Bielarnia woskn.

Żądać ofert i cenników. 4253

Rada i Zarząd
Warszawskiego Towarzystwa terenowego Sp. Akc. mają zaszczyt zawiadomić, że w myśl § 19-go Statutu **Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów** wyznaczono na dzień 25-go września r. b. w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 13 w lokalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, na godzinę 5 popołudniu.

Porządek dzienny:

1. Wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie i bilans za r. 1921.
3. Podział zysków i wyznaczenie dywidendy.
4. Budżet na r. 1922.
5. Wybory do Władz Twa.
6. Wnioski Rady i Zarządu. 441
7. Wnioski Członków.

Właściciele akcji korzystają z prawa głosu na Wal-nem Zgromadzeniu o ile akcje ich zameldowane są w Za-rządzie najpóźniej na siedem dni przed Walnem Zgroma-dzeniem.
Zarząd mieści się w Warszawie przy ulicy Rysiej 1 m 6.

Nowość!

LABORATORYUM KOSMETYCZNE FRANCISZKI BUDZIASZEK

Krakow, ul. Grodzka L. 3

poleca swój najlepszy wyrób 4500

„RÓŻ LYGIA”

w płynie o średnim stanie na wargi. — Przez użycie „Rózu Lygia” otrzymuje się piękny i zdrowy kolor warg.

Nowość!

Kupujcie tylko z pierwszych rąk!
Kupujcie tylko w Łodzi—polskim Manchesterze!
Wysyłamy pocztą jak przed wojną za zaliczką.

- ### Dla Pań!
- 1) Gotowe suknie najmodniejszego fasonu (kimono) z pięknego trykotu, nadzwyczaj ładna, trwałe, lekkie i praktyczne. Zdatne do prania, w kolorach: granat, bronz, lila, czerwony, zielony, bordo. Dekolt i obwód rękawów przybrane tymże towarem, odmiennego bardzo ładnego koloru. Wyrabiamy trzy rozmiary: 1) dla podłotków od lat 14-tu, cena sukni 5200 mk. 2) dla dorosłych, cena sukni 5600 Mk. 3) dla osób tęgich, cena sukni 6000 Mk.
  - 2) Na damskie kostiumy, suknie, bluzki. Szewioty najlepszego wyrobu, podwójnej szerokości, w kolorach: granat, czarny, bronzowy, zielony, liliowy i biado-kawowy. Nadzwyczaj mocny, ładny i praktyczny materiał. Cena metra 2000 Mk.
  - 3) Kort na damskie płaszcze i kostiumy, pełna szerokość (142 cm. 2 łokcie), kolor jasno szary, cena metra tylko 2500 Mk. (Na damski płaszcz potrzeba tylko 3 metry).
  - 4) Melanz-prima, nadzwyczaj mocna, ładna i praktyczna tkanina, nie gruba (nie do rozdarcia), koloru marengo szarawe i chaki, na męskie, damskie i dziecinne co-dziennie ubrania, szerokości 70 cm. (1¼ łokcia). Cena metra 1000 Mk., podwój-nej szerokości 2000 Mk.
  - 5) Firanki na metry, piękna kanwa, przetkana paseczkami koloru białego lub kre-mowego (podwójna kręcona nitka), szer. 90 cm. (1¼ łokcia). Cena metra 700 Mk., podwójnej szerokości metr 1300 Mk.
  - 6) Płótna białe lub kolorowe i desenlowe, musliny, szafiry, perkaliki, na bieliznę, poszwy, wapy, bluzki, suknie, fartuchy i dziecinne ubranka po cenie 900, 1000, 1100, 1200 Mk. za metr.
  - 7) Chustki w najmodniejsze kraty, najładniejsze desenie 165x165 cm. po 2000 Mk. wyższego gatunku po 3000 i 4000 Mk., wełniane 5000, 6000 i 7000 Mk.
  - 8) Chusteczki białe i kolorowe do nosa, za sztukę 200 Mk., wyższego gatunku po 300, 400 i 500 Mk. za sztukę.
  - 9) Markizety i „Etaminy” francuskie, gładkie i w desenie, wyrób woalowy (desenie ostatniej paryskiej mody) po 2600, 3200 i 4000 Mk.
  - 10) Satyny oryginalne francuskie, najmodniejsze, eleganckie, fantazyjne desenie, na-dające się na suknie i wszelkie podszewki do kostiumów. Cena za metr 1850 i 2200 Mk.

- ### Dla Panów!
- 11) 3 metry pełnej szerokości najnowszego eleganckiego materiału (czysta wełna) w dobrym gatunku, bardzo trwałego i efektownego w drobniejsze krateczki, niezbędnego dla każdego z Panów lub Pań, którzy pragną zaopatrzyć się w ele-ganckie ubranie lub kostium, we wszystkich najmodniejszych kolorach. Za 3 me-try 8900 Mk., na damski kostium 3½ metra 10.400 Mk. Materiał wyższego ga-tunku B, lepszy, gwarantowanej jakości, za 3 metry 11.800 Mk. 3½ metra 13.800 Mk. Materiał najwyższego gatunku C, angielskie desenie, najmodniejsze. Cena za 3 metry 19.700 Mk., za 3½ metra 23.000 Mk. (Wszędzie ten materiał sprzo-dawany jest po 7 do 8 tysięcy marek za metr).
  - 12) Do ubrań męskich dodajemy na życzenie kupującego pełny komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, do rękawów, kieszeni. komplet a) 3900 Mk., b) 5000 Mk., c) 6500 Mk.
  - 13) A) Kupon na spodnie 1 metr 10 cm. specjalnie do ubrań wizerkowych i balo-wych, czarne tło w paski, lub cienkie paseczki białe 6800 Mk. (Cena za 1 m. 4800 Mk.). B) Kupony z takiegoż materiału pierwszorzędnych fabryk, wyższego gatunku po 6600 i 7700 Mk. Cena za metr po 8000 i 7000 Mk. C) Materiał na spodnie przedwojenny kamgarn po 10.000 Mk. za metr. Kupon na spodnie Mk. 11.000. Specjalny materiał na spodnie do konnej jazdy „Pepita”. Kratka czarna z białem, czysty kamgarn przedwojenny. Cena za 1 metr 11.000 Mk.
  - 14) Komplet podszewki do spodni. A) Cena 1000 Mk. B) Cena 1800 Mk.
  - 15) Materiał na ubrania koloru amerykańsko-wojskowego. Gatunek A. 3500 Mk. za metr. B. 4900 Mk. C. 5750 Mk. za 1 metr. Wszystkie materiały męskie są podwójnej szerokości 142 cm.
- Wysyłamy natychmiast po otrzymaniu obstalunku za zaliczką pocztową, nawet bez zadatku. Za opakowanie przesyłki i inne wydatki, dolicza się 5%. Próbek i cen-nika nie wysyła się.
- Bez wszelkiego ryzyka. Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze natych-miast. Przy większych obstalunkach prosimy o przesyłanie zadatku.
- Zamówienie prosimy adresować** 4472

Spedyca Przesyłek Pocztowych „NADZIEJA” G. K.
Łódź, Kilińskiego Nr 49.

P. P. Przyjeżdżających do Łodzi uprzejmie upraszamy o odwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towarów i cen.

UWAŻA, Kooperatywom, Kółkom rolniczym i Handlującym 5% rabatu. Solidne i staranne wykonanie zamówień.

P. S. Otrzymujemy codziennie niezliczoną ilość listów dziękczynnych. Niektóre przytaczamy:

1. Sz. Ekspedycyja „Nadzieja”! Doprawdy że sama nie wiem, jak mam Szan-Firmie podziękować za towar, który mi się bardzo podobał. Słownie dziękuję za niego bo jestem bardzo zadowolona. T. Onyszkówna, Kosów, Małopolska.
2. Szan Firmo! Donoszę, że melanz otrzymałam, jestem z niego bardzo zado-wolony. Piotr Czemierys, Budno koło Białegostoku. Proszę wysłać i t. d.
3. Za otrzymane firanki i szewiolt uprzejmie dziękuję. Marya Wasiakówna. Go-stynin, z warszawskiej. Kancelarya Sedziego Sledczego. Proszę wysłać i t. d.

W. Kucharski
Sp. Akc. 4179
Fabryka drutu i wyrobów drucianych
przedtem
J. Górecki, W. Kucharski i S-ka
Tow. Akc.
Kraków-Podgórze,
Romanowicza 5.
Masowa produkcja drutu i wyrobów drucianych
polecą
Druty.
Wyroby druciane.
Wyroby żelazne.
Fachowe porady, kasztarysy i t. p. bezpłatnie.